

offering honors Me and [I will] prepare the way, I will show him the salvation of God" (Psalms 50:23). Why are there two *nuns* in the word *yechabedanini* — "honors Me"? One refers to this world and one to the world-to-come.

Tet — ט

Tet. Do not read *tet* but *tit* — mud." That refers to the clay in the hand of the Holy One, blessed be He, as in the verse, "Behold, like material in the hand of the potter, so are you in My hand, house of Israel" (Jeremiah 18:6). The entire world was created from this mud. In the ultimate future, all creatures will return to mud as they had been. As the verse states, "Everything goes to one place. Everything was from the mud, and everything returns to the dust" (Ecclesiastes 3:20).

And *tit* refers to that mud, from which Adam was created. As the verse states, "Hashem God formed the man mud from the ground" (Genesis 2:7). How do we know that *tit* refers to that mud? The verse states, "He will come [upon] princes like mortar, and as the potter treads upon the mud" (Isaiah 41:25).

Another teaching: This *tit* refers to the mud of the world-to-come. From it, the righteous will blossom in separate groups, like the grasses of the field, wearing a number of garbs, whose scent travels from one end of the world to the other, like the scent of Gan Eden. As the verse states, "They will blossom from the city like the grass of the earth" (Psalms 72:16).

The city refers to Jerusalem, which is called "the city that I chose" (Kings 1 11:13). From here we learn that the Holy One, blessed be He, only revives the dead in the land of Israel. As the verse states, "God Hashem has spoken — He is Creator of the heavens and the One Who stretched them out. He spread out the earth and that which springs forth from it. He gave a

זובח תודה יכבדנני ושם דרך ארצנו בישיע אלהים (שם)
(נ) שני נוני"ן למה אחד בעולם הזה ואחד לעולם הבא.

אות ט

טי"ת אל תקרא טי"ת אלא טיט זה הוא טיט שבידו של הקב"ה שנאמר הנה כחומר ביד היוצר כן אתם בידי בית ישראל (ירמיה יח) שכל העולם כולו נברא הימנו ולבסוף עתיד כולו שחוזרין לטיט כשהיו שנאמר הכל הולך אל מקום אחד הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר (קהלת ח).

ואין טיט אלא עפר שנברא ממונו אדם הראשון שנאמר וייצר יי אלהים את האדם עפר מן האדמה (בראשית ב') ומנין שאין טיט אלא עפר שנאמר ויבא סגנים כמו חמר וכמו יוצר ירמס טיט (ישעיה מא).

דבר אחר זה טיט של עולם הבא שהצדיקים מציצין הימנו כתות כתות בעשבי השדה בכמה לבושין שריחן הולך מסוף העולם ועד סופו כריח גן עדן שנאמר ויציצו מעיר בעשב הארץ (תהלים סב).

ואין עיר אלא ירושלים שנאמר העיר אשר בחרתי בה (מלכים א יא) מכאן אתה למד שאין הקב"ה מחיה את המתים אלא בארץ ישראל שנאמר כה אמר יי בורא השמים ונוטיהם רקע הארץ וצאצאיה נותן נשמה